

Wewnątrz – zewnątrz domu

Inside – Outside of a House

Streszczenie

Artykuł dotyczy zagadnień związanych z rekreacją, występującą w przestrzeniach architektonicznych jednorodzinnych domów zlokalizowanych w krajobrazie w terenach poza miastem. Funkcja wypoczynku odgrywa w przestrzeni domu wolno stojącego bardzo ważną rolę, ponieważ związana jest na co dzień z życiem rodziny. Artykuł prezentuje trzynaście nagrodzonych projektów architektoniczno-urbanistycznych studentów drugiego roku wykonanych w roku akademickim 2015/2016 w Katedrze Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej. Pokazują, zdaniem autora, tęsknotę do zamieszkania w naturalnym środowisku, w otoczeniu łąk, lasów, jezior, gór, mórz etc. w odosobnieniu, ciszy i spokoju. Dążenia i marzenia mieszkańców do bycia na co dzień z naturą znajdują swoje odbicie w projektowaniu oraz realizacji miejsc zamieszkania w środowisku mieszkaniowym wzajemnie ściśle powiązanym ze środowiskiem przyrodniczym.

Abstrakt

The paper discusses the issues tied with recreation in the architectural spaces of single-family detached houses located within the landscape outside of cities. Recreation plays a very important role in the space of a single-family detached house, as it is tied with the everyday life of a family. The paper presents thirteen award-winning architectural and urban designs developed by second year students during the 2015/2016 academic year, developed at the Chair of the Housing Environment of the Faculty of Architecture of the Cracow University of Technology. According to the author's opinion, they illustrate the yearning for a life in a natural environment, surrounded by meadows, forests, lakes, mountains and seas, in isolation, peace and quiet. The efforts and dreams of inhabitants who want to be surrounded by nature every day have been reflected in the design and construction of residential areas in a housing environment that is strictly and mutually tied with the natural environment.

Słowa kluczowe: rekreacja, dom jednorodzinny, wewnątrz, wewnątrz domu, otoczenie, krajobraz, widok, kontekst przestrzenny

Keywords: recreation, single-family house, interior, interior of a house, surroundings, landscape, view, spatial context

Rekreacja traktowana także jako wypoczynek spełnia bardzo ważną rolę w życiu człowieka. Jest niezbędna dla zapewnienia optymalnego stanu zdrowia poprzez odprężenie i relaks. Stanowi także rozrywkę oraz przestrzeń do spotkań i kontaktów międzyludzkich, nawiązywania więzi społecznych etc. Występuje przede wszystkim w przestrzeniach ogólnodostępnych publicznych, półprywatnych, prywatnych etc.

Niniejszy artykuł dotyczy rekreacji występującej na szczeblu podstawowym w hierarchii siedlisk ludzkich. Obejmuje mieszkańców wolno stojących domów jednorodzinnych i ich najbliższego otoczenia, szczególnie zlokalizowanych w krajobrazie w terenach poza miastem. Funkcja wypoczynku odgrywa w przestrzeni domu wolno stojącego bardzo ważną rolę, ponieważ związana jest na co dzień z życiem rodziny. Powinna znaleźć swoje miejsce w odpowiednio zaaranżowanej i urządzonej przestrzeni domu.

Rekreacja kształtowana wewnątrz domów wolnostojących jest zwykle integralnie powiązana z rekreacją kształtowaną na zewnątrz domów w różnorodnym otoczeniu stanowiąc spójną całość. W rozwiązaniach funkcjonalno – przestrzennych domów wolno stojących kreacje kompozycyjne i estetyczne wewnątrz domów pozostają w ścisłych relacjach do zewnętrznego zielonego otoczenia otwartego na atrakcyjne widoki i kontekst przestrzenny. Percepcja oryginalnej i ekologicznej architektury domów kształtowanych w naturalnym krajobrazowym otoczeniu pozostaje w silnych związkach ze środowiskiem mieszkaniowym.

Recreation, also treated as rest, plays a very important part in people's lives. It is needed to provide optimal health by achieving relaxation. It also provides entertainment and a meeting space, where people can socialise. It is engaged in first and foremost in generally accessible public spaces, semi-private and private spaces, etc.

The paper discusses recreation that occurs at the basic level of the hierarchy of human dwellings. It encompasses the residents of single-family detached houses and their immediate surroundings, especially those located in the landscape of the areas outside cities. Recreation plays an important part in the space of a detached house, as it is tied with the everyday lives of family members. It should find its place in an appropriately arranged and designed space of the house.

Recreation shaped in the interiors of single-family detached houses is usually integrally tied with recreation outside of it, within a diverse set of surroundings, creating a cohesive whole. Compositional and aesthetic design elements remain in a close relationship with the outside, green surroundings—open towards attractive views and the surrounding spatial context—within the functional and spatial design solutions used in single-family detached houses. The perception of original and environmentally friendly architecture of houses that are shaped within the natural environment of the landscape remains strongly tied with the housing environment.

The second year students at the Chair of the Housing Environment of the Institute of Urban Design



Il. 1. Wernisaż wystawy studenckich prac projektowych. „Rekreacja w miejscu zamieszkania” 23.06.2016. Od prawej: dr Jarosław Huebner, prof. Wacław Seruga, oraz studenci II roku Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej w przestrzeni ekspozycyjnej. Fot. dr Piotr Celewicz / Opening of the „Recreation in a Place of Residence” students’ design exhibition on the 23 of June 2016. From the right: dr Jarosław Huebner, prof. Wacław Seruga, as well as the students of the second year of the Faculty of Architecture of the Cracow University of Technology within the exhibition space. Phot. by dr Piotr Celewicz

Il. 2. Wernisaż wystawy studenckich prac projektowych. „Rekreacja w miejscu zamieszkania” 23.06.2016. Prof. Wacław Seruga wręcza nagrodę Prorektora Politechniki Krakowskiej prof. Leszka Mikulskiego Aleksandrze Wróbel, studentce II roku Wydziału Architektury. Fot. dr Piotr Celewicz / Opening of the „Recreation in a Place of Residence” students’ design exhibition on the 23 of June 2016. Professor Wacław Seruga hands the prize of the Prorector of the Cracow University of Technology, professor Leszek Mikulski, to Aleksandra Wróbel, a second year student at the Faculty of Architecture. Phot. by dr Piotr Celewicz

W Katedrze Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego Instytutu Projektowania Urbanistycznego Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej studenci drugiego roku studiów w semestrze czwartym w roku akademickim 2015/2016 w ramach przedmiotu „Projektowanie jednorodzinnej architektury mieszkaniowej” otrzymali zadanie projektowe nt. „Dom wolno stojący – rekreacja w miejscu zamieszkania. Dom ekonomiczny, ekologiczny, energooszczędny, elastyczny, ergonomiczny, estetyczny”¹.

Projekt architektoniczno-urbanistyczny powinien uwzględnić następujące założenia² między innymi:

- lokalizację domów w dowolnym miejscu w Polsce za wyjątkiem obszarów chronionych oraz nie przeznaczonych pod zabudowę,
- założenia programowe winny być dostosowane do wymagań określonego klienta,
- wielkość programu winna nie przekraczać 350 m² powierzchni użytkowej domu łącznie z programem dodatkowym przeznaczonym na rekreację oraz miejsca pracy etc.

W studenckich rozwiązaniach funkcjonalno-przestrzennych jednorodzinnych domów wolno stojących należało wyeksponować wszelkie aspekty związane z rekreacją w kształtowaniu przestrzeni architektonicznych w krajobrazie, kontekst przestrzenny, widok, oraz elementy natury: zieleni, wodę, rzeźbę terenu etc. W kształtowaniu architektury domu wolno stojącego należało wyeksponować wszelkie aspekty związane z estetyką i kompozycją przestrzenną, formą architektoniczną oraz relacjami zachodzącymi pomiędzy wnętrzem domu, a jego zewnętrznym rekreacyjnym otoczeniem oraz środowiskiem przyrodniczym.

Ćwiczenia z projektowania architektoniczno-urbanistycznego jednorodzinnej architektury mieszkaniowej zakończyła wystawa prac studenckich nt. „Rekreacja w miejscu zamieszkania” pod patronatem Prorektora ds. studenckich Politechniki Krakowskiej prof. dr hab. inż. Leszka Mikulskiego oraz Dziekana Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej prof. dr hab. inż. arch. Jacka Gyurkovicha. Otwarcie wystawy

of the Faculty of Architecture of the Cracow University of Technology were given in the academic year 2015/2016, as a part of the “Architectural and Urban Design of Single-Family Housing Complexes” course during the fourth semester, the design task called “Single-Family Detached House – Recreation in a Place of Residence. A Cost Effective, Environmentally Friendly, Energy Efficient, Elastic, Ergonomic and Aesthetic House”¹.

The architectural and urban design was to take into account the following guidelines²:

- the houses were to be located in any place in Poland, apart from protected areas and sites not meant for construction,
- the design guidelines were to be tailored to the requirements of a specific client,
- the surface area was not to exceed 350 m² of usable space of the house, along with an additional functional programme meant for recreation, work spaces, etc.

The students’ functional and spatial solutions regarding the single-family detached houses were to underline any and all aspects tied to recreation in the shaping of architectural spaces within the landscape, the spatial context, the view and elements of nature: greenery, water, terrain, etc. While shaping the architecture of a single-family detached house, the students were to underscore the aspects associated with aesthetics and spatial composition, as well as architectural form and the relations occurring between the interior of the house and its exterior, recreational surroundings, as well as the natural environment.

The design classes regarding the architectural and urban design of the single-family detached houses culminated in an exhibition of students’ designs titled “Recreation in a Place of Residence” under the patronage of the Prorector in charge of students’ affairs of the Cracow University of Technology, prof. dr hab. inż. Leszek Mikulski and the Dean of the Faculty of Architecture of the Cracow University of Technology, prof. dr hab. inż. arch. Jacek



Il. 3. Wernisaż wystawy studenckich prac projektowych. „Rekreacja w miejscu zamieszkania” 23.06.2016. Prof. Wacław Seruga wręcza nagrodę Dyrektora Instytutu Projektowania Urbanistycznego prof. Grażyny Schneider-Skalskiej Katarzynie Zabielskiej, studentce II roku Wydziału Architektury. Fot. dr Piotr Celewicz / Opening of the „Recreation in a Place of Residence” students’ design exhibition on the 23 of June 2016. Professor Wacław Seruga hands the prize of the Director of the Institute of Urban Design, professor Grażyna Schneider – Skalska, to Katarzyna Zabielska, a second year student at the Faculty of Architecture. Phot. by dr Piotr Celewicz

Il. 4. Wernisaż wystawy studenckich prac projektowych. „Rekreacja w miejscu zamieszkania” 23.06.2016. Nagrodzeni studenci II roku Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej w przestrzeni ekspozycyjnej. Fot. dr Piotr Celewicz / Opening of the „Recreation in a Place of Residence” students’ design exhibition on the 23 of June 2016. The awarded second year students of the Faculty of Architecture of the Cracow University of Technology within the exhibition space. Phot. by dr Piotr Celewicz

wy nastąpiło dnia 23 czerwca 2016 roku w siedzibie Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej przy ul. Podchorążych 1 w Krakowie w przestrzeni ekspozycyjnej na II piętrze (il. 1–5). Nagrody Prorektora Politechniki Krakowskiej ds. studenckich prof. dr hab. inż. Leszka Mikulskiego za najlepsze kreatywne rozwiązania funkcjonalno – przestrzenne domów w kontekście rekreacyjnego otoczenia otrzymali studenci: Wojciech Fedeńczak, Agnieszka Krempa, Aleksandra Litwora, Magdalena Sito, Aleksandra Wróbel. Nagrodę Dziekana Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej prof. dr hab. inż. arch. Jacka Gyurkovicha za najlepszą architekturę domu wolno stojącego w krajobrazie otrzymał student Maciej Prajzner. Nagrodę Dyrektora Instytutu Projektowania Urbanistycznego prof. dr hab. inż. arch. Grażyny Schneider-Skalskiej za niezwykle walory funkcjonalno-przestrzenne domu wolnostojącego otrzymała studentka Katarzyna Zabielska. Nagrody prof. dr hab. inż. arch. Wacława Serugi za oryginalne walory rekreacyjne domów wolnostojących w nawiązaniu do przyrodniczego otoczenia otrzymali studenci: Jakub Cięciel, Ewelina Cisak, Zuzanna Gębałys, Jakub Jedynak, Monika Karłowicz, Anna Klaczak, Aleksandra Kwaśniak, Maja Leszczyńska, Michał Makowski, Agnieszka Pach, Anna Para, Józefina Pędziół, Piotr Skarupa, Tadeusz Szaraniec. Nagrodę specjalną studentów II roku Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej za wyróżniający się projekt architektoniczno – urbanistyczny jednorodzinne domu wolno stojącego otrzymał Michał Makowski.

Poniżej prezentuję trzynaście nagrodzonych studenckich projektów architektoniczno-urbanistycznych jednorodzinnych domów wolnostojących, które posiadają oryginalną niepowtarzalną architekturę wkomponowaną w istniejące rekreacyjne otoczenie oraz kontekst przestrzenny. Pokazują zdaniem autora tęsknotę do zamieszkania w naturalnym środowisku, w otoczeniu łąk, lasów, jezior, gór, mórz etc., w odosobnieniu, ciszy i spokoju. Mieszkańcy w naturalnym środowisku mogą się delektować wrażeniami często niezwykłymi i urokliwymi związanymi z obcowaniem na co dzień z naturą; florą i fauną,

Gyurkovich. The opening of the exhibition took place on the 23 of June 2016 in the building of the Faculty of Architecture of the Cracow University of Technology at Podchorążych Street 1 in Cracow, in the exhibition space located on the second floor (ill. 1-5). The awards of the Prorector of the Cracow University of Technology in charge of student’s affairs, prof. dr hab. inż. Leszek Mikulski for the best creative functional and spatial solutions in the design of houses in the context of recreational surroundings have been awarded to the following students: Wojciech Fedeńczak, Agnieszka Krempa, Aleksandra Litwora, Magdalena Sito, Aleksandra Wróbel. The award of the Dean of the Faculty of Architecture of the Cracow University of Technology, prof. dr hab. inż. arch. Jacek Gyurkovich, for the best architectural form of a single-family house located within the landscape has been awarded to the student Maciej Prajzner. The award of the Director of the Institute of Urban Design, prof. dr hab. inż. arch. Grażyna Schneider-Skalska for outstanding functional and spatial qualities of a single-family detached house has been awarded to the student Katarzyna Zabielska. The awards of prof. dr hab. inż. arch. Wacław Seruga for original recreational qualities of single-family detached houses in relation to the natural surroundings have been awarded to the students: Jakub Cięciel, Ewelina Cisak, Zuzanna Gębałys, Jakub Jedynak, Monika Karłowicz, Anna Klaczak, Aleksandra Kwaśniak, Maja Leszczyńska, Michał Makowski, Agnieszka Pach, Anna Para, Józefina Pędziół, Piotr Skarupa, Tadeusz Szaraniec. The special award of the students of the second year of the Faculty of Architecture of the Cracow University of Technology for an outstanding architectural and urban design of a single-family detached house has been awarded to Michał Makowski.

Below I would like to present thirteen of the awarded students’ architectural and urban designs of single-family detached houses, which present an original, unique architecture blended with the existing recreational surroundings and spatial context. According to the author, they illustrate the yearning for living in a natural environment, sur-



Il. 5. Wernisaż wystawy studenckich prac projektowych. „Rekreacja w miejscu zamieszkania” 23.06.2016. Kadra dydaktyczno-naukowa Katedry Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej. Od lewej: mgr Piotr Broniewicz, dr Piotr Celewicz, dr Jarosław Huebner, dr hab. Małgorzata Solska, dr Zbigniew Kęsek, prof. Wacław Seruga. Fot. mgr Wojciech Sumlet / Opening of the „Recreation in a Place of Residence” students’ design exhibition on the 23 of June 2016. The academic staff of the Chair of the Housing Environment of the Faculty of Architecture of the Cracow University of Technology. From left to right: mgr Piotr Broniewicz, dr Piotr Celewicz, dr Jarosław Huebner, dr hab. Małgorzata Solska, dr Zbigniew Kęsek, prof. Wacław Seruga. Phot. by mgr Wojciech Sumlet

a także zmieniającą się aurą. W ten sposób izolują się od negatywnych skutków życia w mieście, takich jak zbyt szybkie tempo życia, stres, hałas, zgiełk, zanieczyszczone powietrze etc., które wpływają negatywnie na kondycję fizyczną i psychiczną ludzi oraz ich zdrowie.

Eksponowane projekty zawierają interesujące kreacje architektury mieszkaniowej domów w krajobrazie, które charakteryzują, w aspektach związanych z rekreacją, różnorodne cechy między innymi:

- wybór lokalizacji domów poza miastem w atrakcyjnych krajobrazowo terenach wśród natury jest podyktowany chęcią wypoczynku i rekreacji,
- wprowadzenie do programu mieszkania indywidualnych miejsc pracy wraz z rozwojem komunikacji internetowej pozwala przeznaczyć więcej czasu na wypoczynek bierny i czynny oraz rekreację w zdrowym przyrodniczym otoczeniu,
- wprowadzenie do programów mieszkania miejsc i urządzeń do rekreacji, takich jak: baseny pływakie, fitness, boiska sportowe etc. wpływa na intensywność korzystania z rekreacji,
- wewnątrz domu jest integralnie powiązane funkcjonalnie – przestrzennie z zewnątrz domu, które stanowi np. łąka, las, ogród, jezioro, morze etc. oraz widok,
- kreacja wnętrza domu jest nierozdzielnie związana z kompozycją formy architektonicznej wraz z zielonym otoczeniem,
- kompozycja wnętrza domów ukierunkowana została na atrakcyjne widoki w krajobrazie np. wzgórze, las, jezioro, morze etc.
- powiązania widokowe i funkcjonalne przestrzeni wnętrza domu z przestrzenią zewnątrz domu stanowią jedność,
- ekspresja formy architektonicznej domu pozostaje w harmonii z elementami natury; jeziorem, lasem, łąką, wzgórzem etc.
- przyrodnicze otoczenie domów stwarza optymalne warunki do wypoczynku fizycznego i psychicznego jego mieszkańców,
- niezwykła kompozycja i piękno domów harmonijnie wpisuje się w naturalne otoczenie środowiska przyrodniczego,
- oryginalne kreacje i wizje architektury domów w krajobrazie tworzą kontekst przestrzenny z naturalnym otoczeniem,

rounded by meadows, forests, lakes, mountains, seas, etc., in isolation, peace and quiet. Their inhabitants, immersed in the natural environment, can delight themselves in often extraordinary and charming sensations associated with daily contact with nature—both flora and fauna—as well as the changing weather. In this manner they can insulate themselves from the negative consequences of city life, such as its rapid pace, stress, noise and commotion, air pollution, etc., which negatively influence our physical and mental condition, as well as our health.

The designs that have been displayed contain interesting creations of residential architecture involving houses within the landscape, which exhibit various qualities related to the aspects tied with recreation, including, among others:

- the selection of the sites for the houses away from cities, in areas that possess a high quality landscape and that are surrounded by nature, dictated by the need to engage in rest and recreation,
- the introduction of workspaces into the dwelling’s programme, which, along with the development of Internet-based communications, allows a person to devote more time to recreation, both active and passive, in a healthy, natural environment,
- the introduction of recreational areas and equipment into the programme of dwellings, such as swimming pools, fitness, sports courts, etc., affecting the intensity of engaging in recreation,
- the interior of the home is integrally tied both functionally and spatially with the exterior of the house, which is either a meadow, a forest, a garden, a lake, the sea, etc., as well as the view.
- the creation of the interior of the house is inseparably tied with the composition of the architectural form and its green surroundings,
- the composition of the interior of the houses is aimed towards attractive views, such as a hill, a forest, a lake, the sea, etc.,
- the relationships between the views and the functional elements of the space of the interior of the house with the external space form a whole,
- the expression of the architectural form of the house remains in harmony with the elements of nature: a lake, a forest, a meadow, a hill, etc.,
- the natural surroundings of houses create optimal conditions for the physical and mental recreation of their inhabitants,
- the unique composition and beauty of the hous-

- architekturę domu wolno stojącego stanowi wnętrze domu integralnie powiązane z jego zewnętrzem.

W zaprezentowanych poniżej studenckich projektach architektoniczno – urbanistycznych jednorodzinnych domów wolnostojących pojawiają się tendencje zmierzające do zamieszkania w środowisku przyrodniczym w krajobrazie we wzajemnych relacjach architektura – natura. Jednocześnie pojawiają się tendencje do wprowadzania w rozwiązaniach funkcjonalno – przestrzennych miejsc zamieszkania w mieście warunków zbliżonych do warunków życia jakie daje zamieszkanie w środowisku przyrodniczym. Dążenia i marzenia mieszkańców do bycia na co dzień z naturą znajdują swoje odbicie w projektowaniu oraz realizacji miejsc zamieszkania w środowisku mieszkaniowym wzajemnie silnie powiązanych ze środowiskiem przyrodniczym. Kierunek ten wytyczają między innymi niniejsze projekty architektoniczno-urbanistyczne siedlisk ludzkich³ oraz najnowsze trendy europejskie związane z kształtowaniem miejskich przestrzeni mieszkaniowych.

PRZYPISY

¹ Prowadzący przedmiot: prof. dr hab. inż. arch. Wacław Seruga. Zespół prowadzący zajęcia projektowe: prof. dr hab. inż. arch. Wacław Seruga, dr hab. inż. arch. Małgorzata Solska, dr inż. arch. dr inż. arch. Piotr Celewicz, Patrycja Haupt, Jarosław Huebner, Zbigniew Kęsek, Danuta Kupiec – Hyla, Maria Lubelska, mgr inż. arch. Piotr Broniewicz.

² Szczegółowy program jednorodzinnych domów został przedstawiony w artykule autora nt. „Szkoła nauczania projektowania architektoniczno – urbanistycznego. Kompozycja przestrzenna jednorodzinnych domów wolnostojących” [w:] Kompozycja w architekturze, Środowisko Mieszkaniowe/Housing Environment nr 15/2015 str. 191,192. Wydawnictwo: KKŚM Wydział Architektury Politechniki Krakowskiej, Kraków 2015.

³ Tendencje związane z kształtowaniem miejskich przestrzeni mieszkaniowych wzajemnie powiązanych ze środowiskiem przyrodniczym można znaleźć w publikacjach autora w szeregu poprzednich numerach Środowiska Mieszkaniowego.

LITERATURA

- [1] Elements & Total Concept of Urban Waterscape Design, Graphic-sha 2001.
- [2] Linz B., *ECO-HOUSES*, h.f.ullmann 2009.
- [3] *Organic Architecture inspired by nature*, FKG, 2010.
- [4] Seruga W., *Harmonia w przestrzeni miejskiej/Harmony in Urban Space*. Rozdział [w:] Architektura zharmonizowana w przestrzeni miasta, Monografia – Architektura 4/2016, Wydawnictwo: Politechnika Świętokrzyska, Wydział Budownictwa i Architektury, Kielce 2016.
- [5] Seruga W., *Dom-otoczenie-wnętrze/House-Surroundings-Interior* [w:] *Pieszcy w przestrzeni miasta/Pedestrian in the Urban Space*, Środowisko Mieszkaniowe/Housing Environment nr 13/2014 str. 273 – 327, wydawnictwo: KKŚM WA PK, Kraków 2014.
- [6] Seruga W., *Kreacja w przestrzeni miasta/Creation in the Urban Space* [w:] *Architektura kontekstu/Architecture of context*, Monografia - Architektura 1/2014 str. 84-104, wydawnictwo: Politechnika Świętokrzyska, Wydział Budownictwa i Architektury Kielce 2014.
- [7] Seruga W., *Szkoła nauczania projektowania architektoniczno-urbanistycznego. Kompozycja przestrzenna jednorodzinnych domów wolnostojących/School of Teaching Architectural and Urban Design. Spatial Composition of One-family Detached Houses* [w:] *Kompozycja w architekturze/Composition in Architecture*, Środowisko Mieszkaniowe/Housing Environment nr 15/2015 s. 186 – 259, Wydawnictwo: KKŚM WA PK, Kraków 2015.

es harmoniously blends into the natural surroundings of the environment,

- the original creations and visions of the architecture of houses within the landscape create a spatial context with the natural environment,
- the architecture of the single-family detached house is defined of the interior of the house which is integrally tied with their exterior.

The architectural and urban students' designs of single-family detached houses presented below show signs of tendencies of gravitating towards living in a natural environment and within the landscape, in the mutual relationships between architecture and nature. At the same time, there are tendencies towards introducing conditions that are similar to the ones provided by living in the natural environment through the implementation of similar functional and spatial solutions in urban places of residence. The efforts and dreams of residents to experience nature every day find their reflection in the design and construction of places of residence within the housing environment that is mutually intertwined with the natural environment. This direction is pointed to by, among others, the architectural and urban designs of human dwellings³, as well as the latest European trends associated with the shaping of urban housing spaces.

ENDNOTES

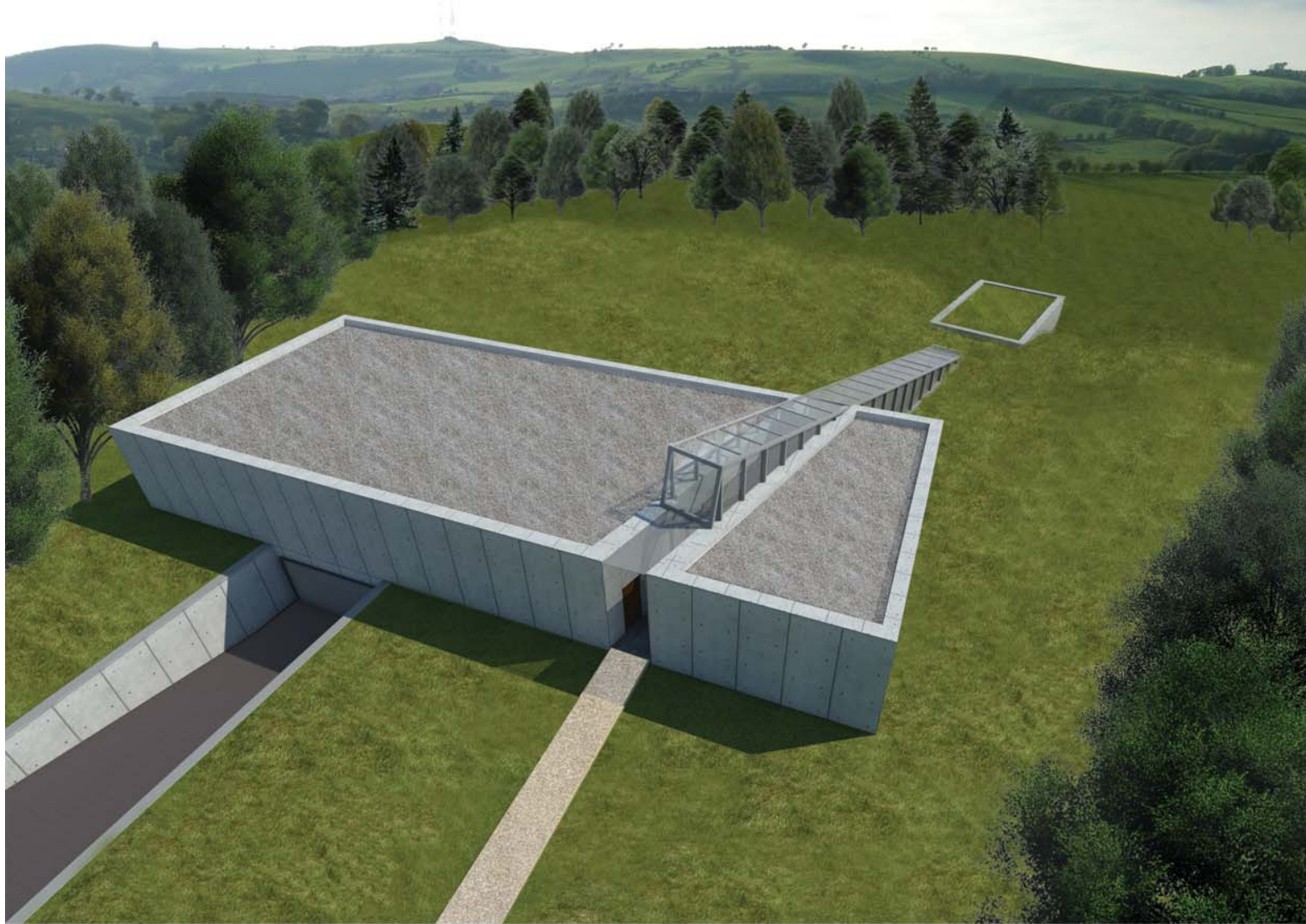
¹ Course supervisor: prof. dr hab. inż. arch. Wacław Seruga. Design course staf: prof. dr hab. inż. arch. Wacław Seruga, dr hab. inż. arch. Małgorzata Solska, dr inż. arch. dr inż. arch. Piotr Celewicz, Patrycja Haupt, Jarosław Huebner, Zbigniew Kęsek, Danuta Kupiec-Hyla, Maria Lubelska, mgr inż. arch. Piotr Broniewicz.

² The detailed programme of single-family detached houses was presented by the author in the paper titled: „Szkoła nauczania projektowania architektoniczno-urbanistycznego. Kompozycja przestrzenna jednorodzinnych domów wolnostojących” [in:] Kompozycja w architekturze, Środowisko Mieszkaniowe/Housing Environment iss. 15/2015 p. 191,192. publ.: KKŚM Wydział Architektury Politechniki Krakowskiej, Krakow 2015.

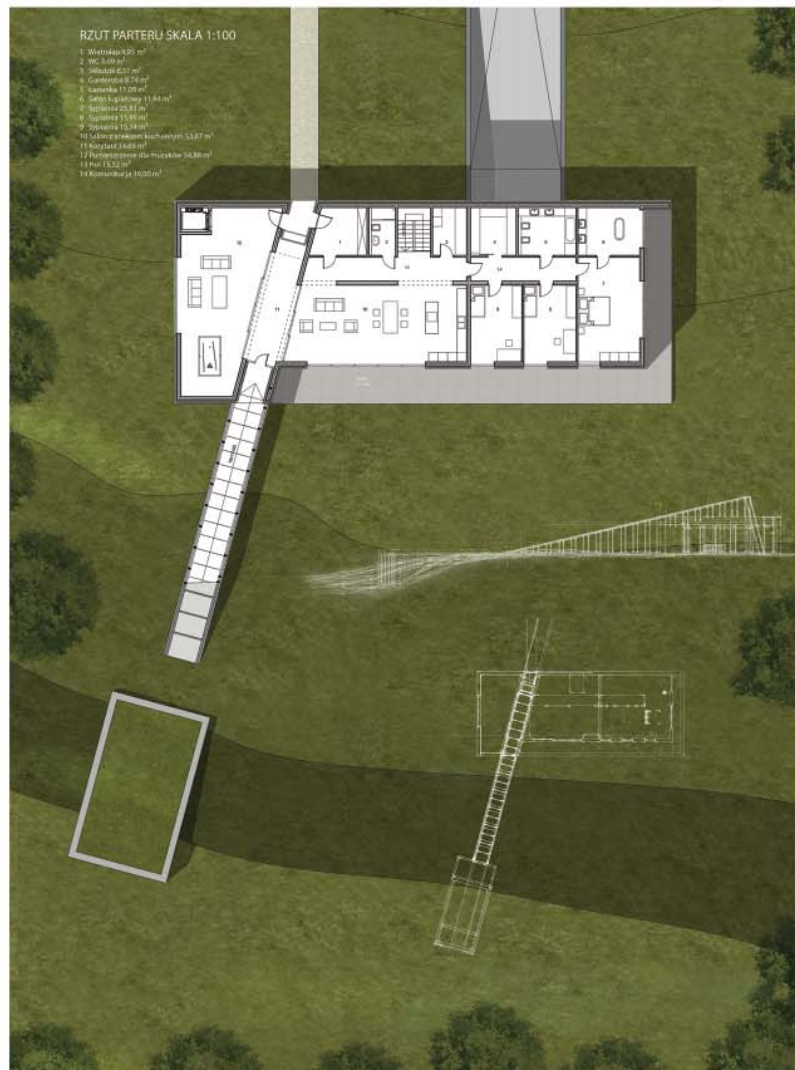
³ The tendencies associated with the shaping of urban housing spaces that are mutually intertwined with the natural environment can be found in other publications by the author in previous issues of the Housing Environment journal.

BIBLIOGRAFIA

- [1] Elements & Total Concept of Urban Waterscape Design, Graphic-sha 2001
- [2] Linz B., *ECO-HOUSES*, h.f.ullmann 2009.
- [3] *Organic Architecture inspired by nature*, FKG, 2010.
- [4] Seruga W., *Harmonia w przestrzeni miejskiej/Harmony in Urban Space*. Rozdział [in:] *Architektura zharmonizowana w przestrzeni miasta*, Monograph – Architecture 4/2016, publ. Politechnika Świętokrzyska, Wydział Budownictwa i Architektury, Kielce 2016.
- [5] Seruga W., *Dom-otoczenie-wnętrze/House-Surroundings-Interior* [in:] *Pieszcy w przestrzeni miasta/Pedestrian in the Urban Space*, Środowisko Mieszkaniowe/Housing Environment iss.13/2014 p. 273 – 327, publ. KKŚM WA PK, Krakow 2014.
- [6] Seruga W., *Kreacja w przestrzeni miasta/Creation in the Urban Space* [in:] *Architektura kontekstu/Architecture of context*, Monograph - Architecture 1/2014 p.. 84-104, publ. Politechnika Świętokrzyska, Wydział Budownictwa i Architektury Kielce 2014
- [7] Seruga W., *Szkoła nauczania projektowania architektoniczno – urbanistycznego. Kompozycja przestrzenna jednorodzinnych domów wolnostojących/School of Teaching Architectural and Urban Design. Spatial Composition of One-family Detached Houses* [in:] *Kompozycja w architekturze/Composition in Architecture*, Środowisko Mieszkaniowe/Housing Environment iss. 15/2015 p.. 186 – 259, publ. KKŚM WA PK, Krakow 2015.

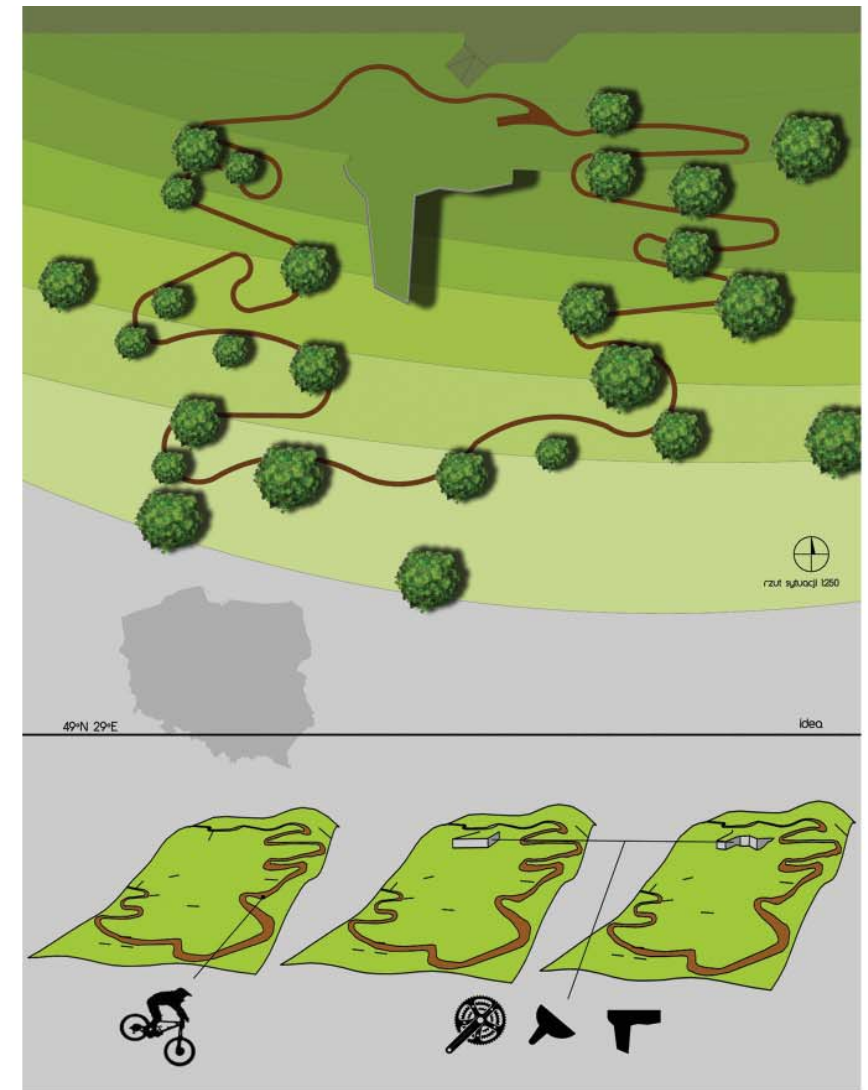


CASA MUSICA – WOJCIECJ FEDIŃCZAK





BIKER HOUSE – JAKUB JEDYNAK

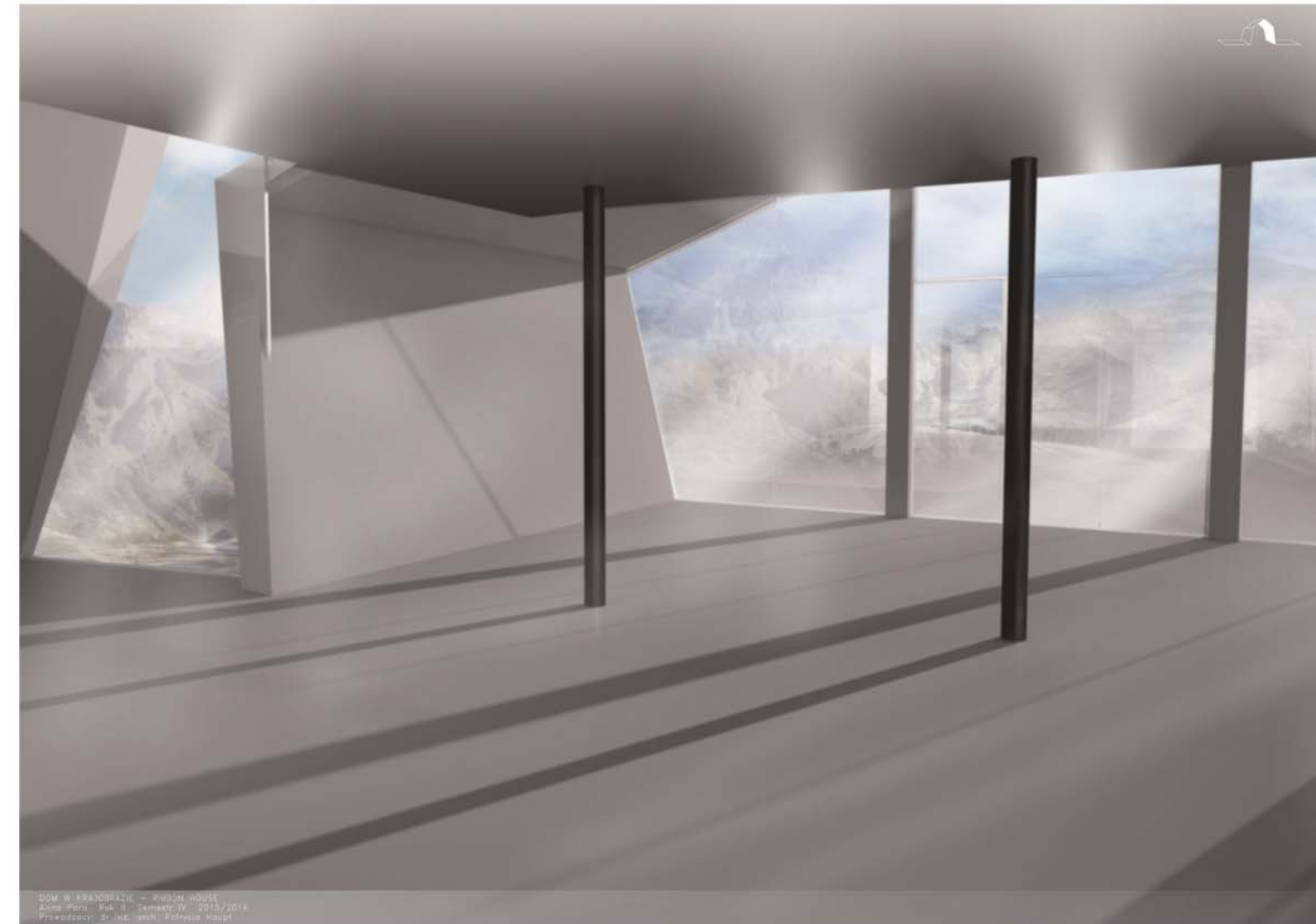




SNOOKER HOUSE – AGNIESZKA KREMPA



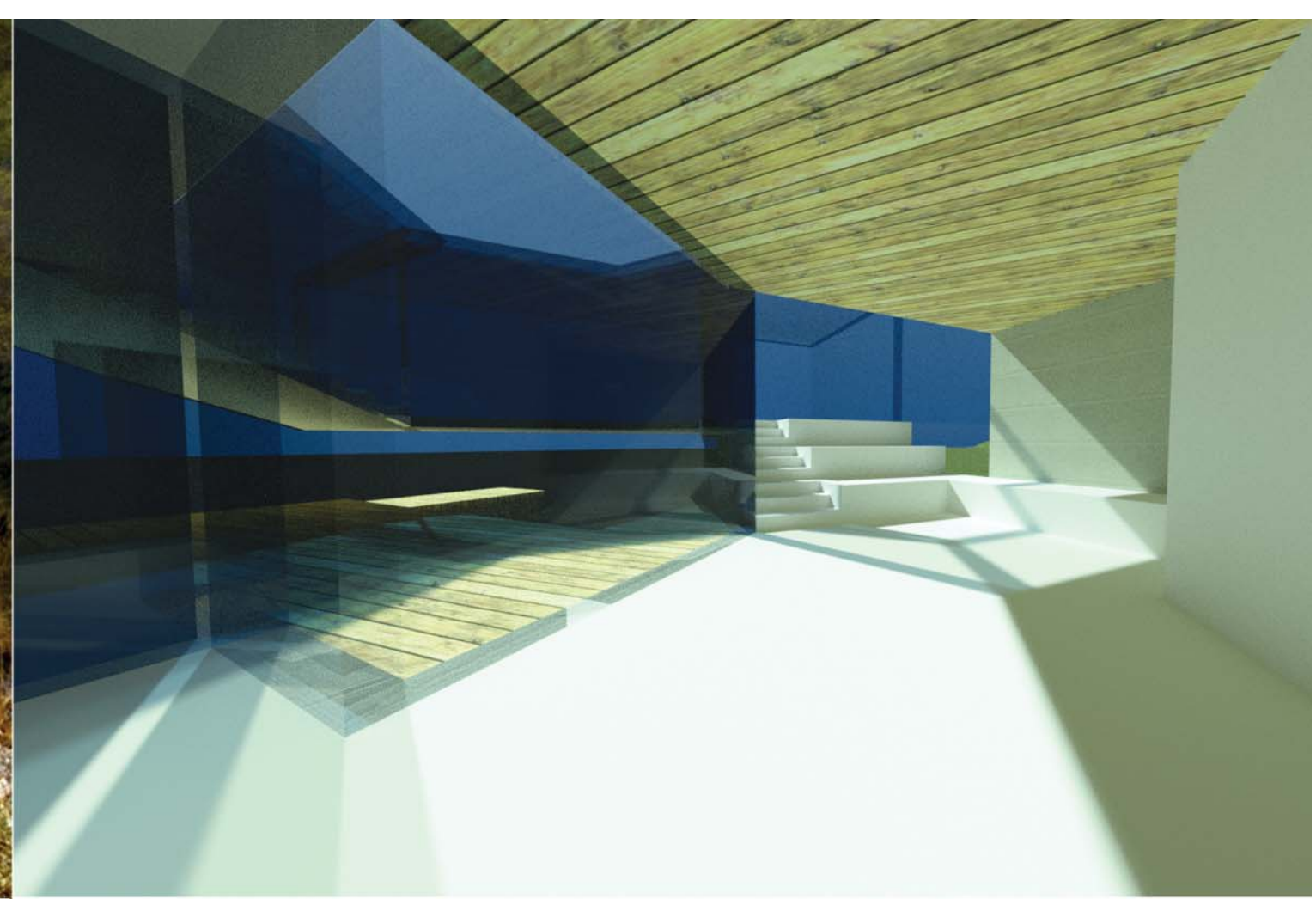
SNOOKER HOUSE – AGNIESZKA KREMPA



RIBBON HOUSE – ANNA PARA



RIBBON HOUSE – ANNA PARA



DOM NAD JEZIOREM RUDA WODA W WILAMOWIE – MAJA LESZCZYŃSKA





DOM MUZYKA – ALEKSANDRA LITWORA



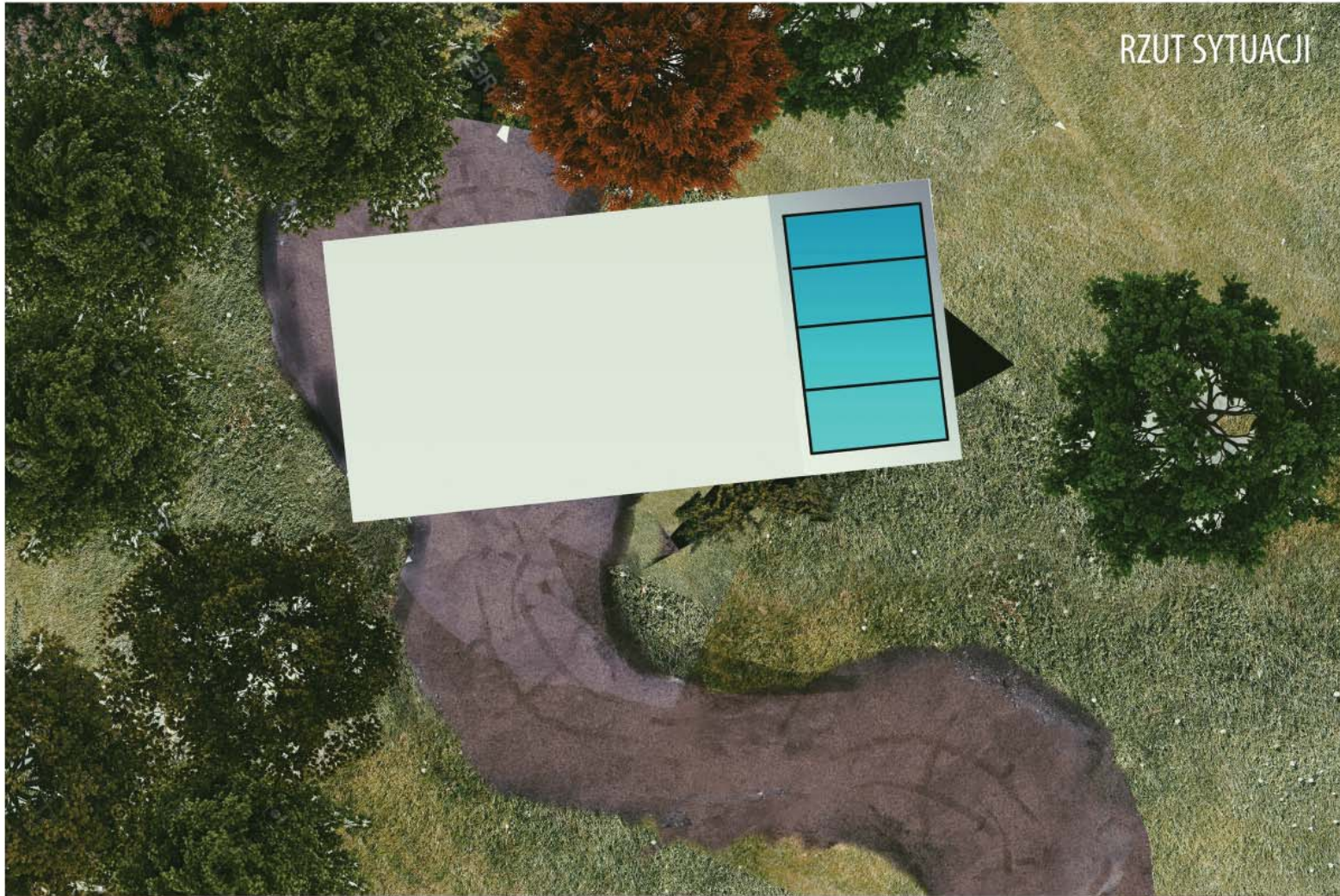
DOM W SKALE – PIOTR SKORUPA



DOM W SKALE – PIOTR SKORUPA



RZUT SYTUACJI



DOM LEŚNY
01KLIN

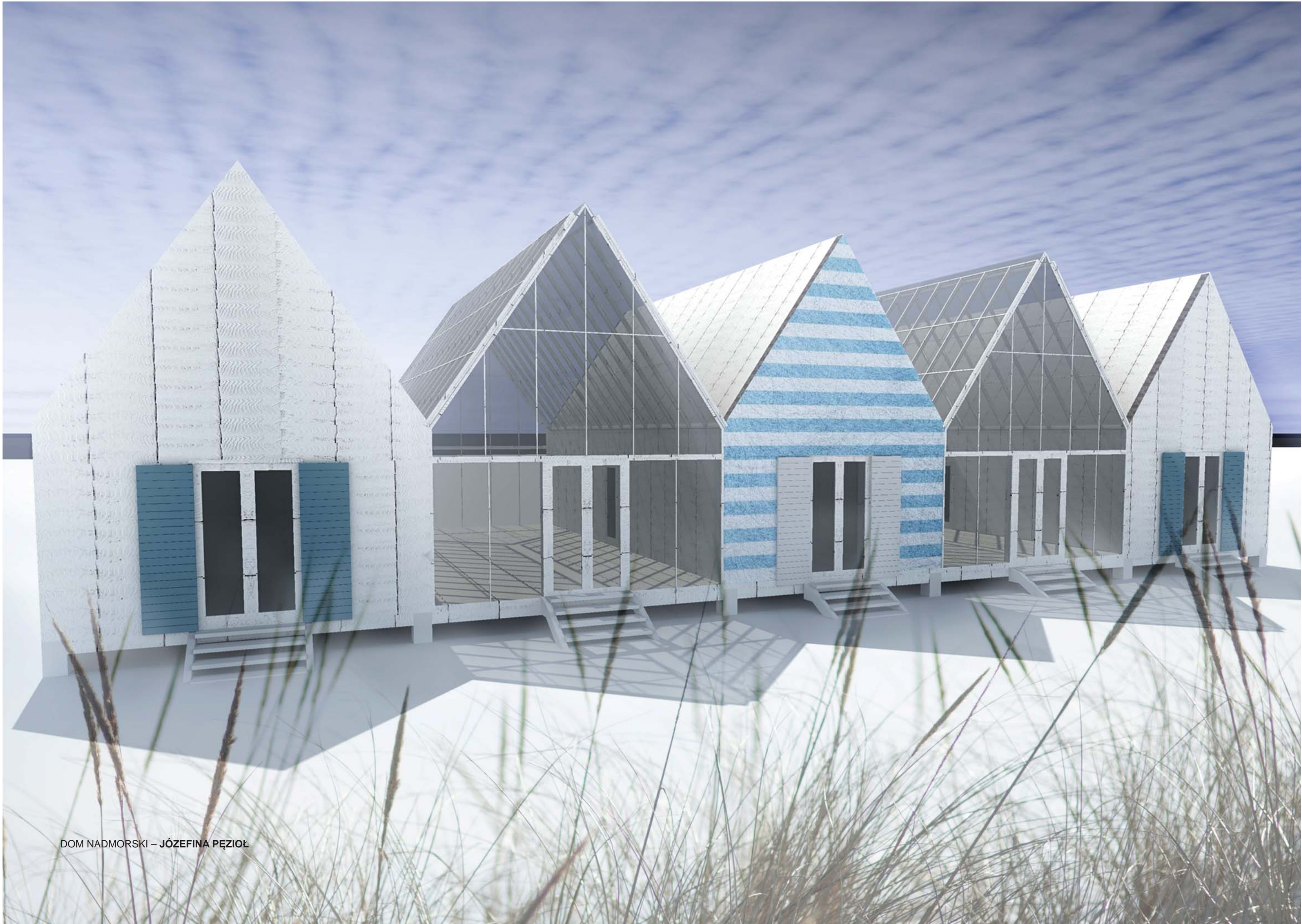
MACIEJ PRAJZNER
ROK II SEM IV
2015/2016



DOM LEŚNY – MACIEJ PAJZNER



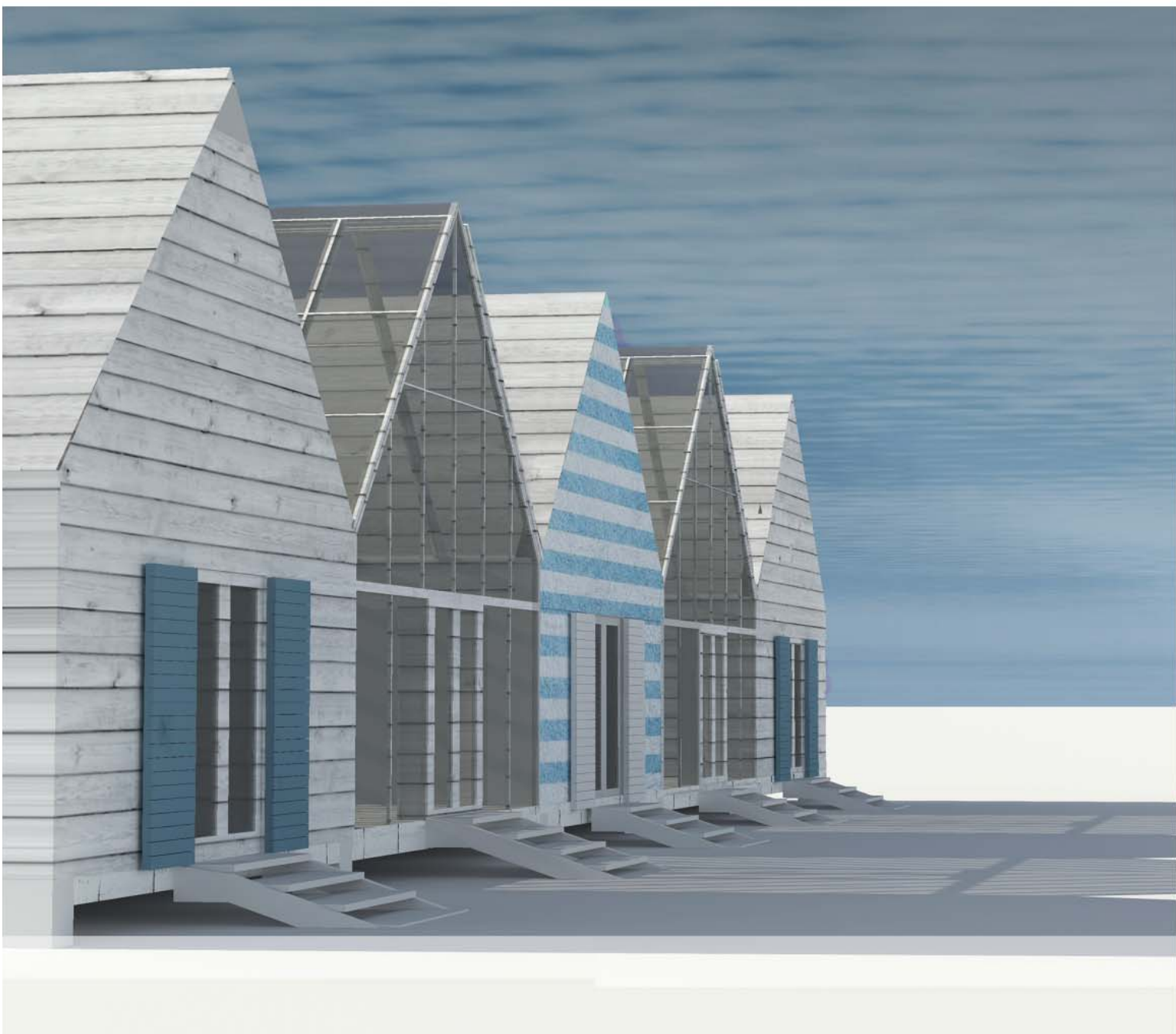
DOM LEŚNY – MACIEJ PAJZNER



DOM NADMORSKI – JÓZEFINA PEZIOL



DOM NADMORSKI – JÓZEFINA PEZIOL

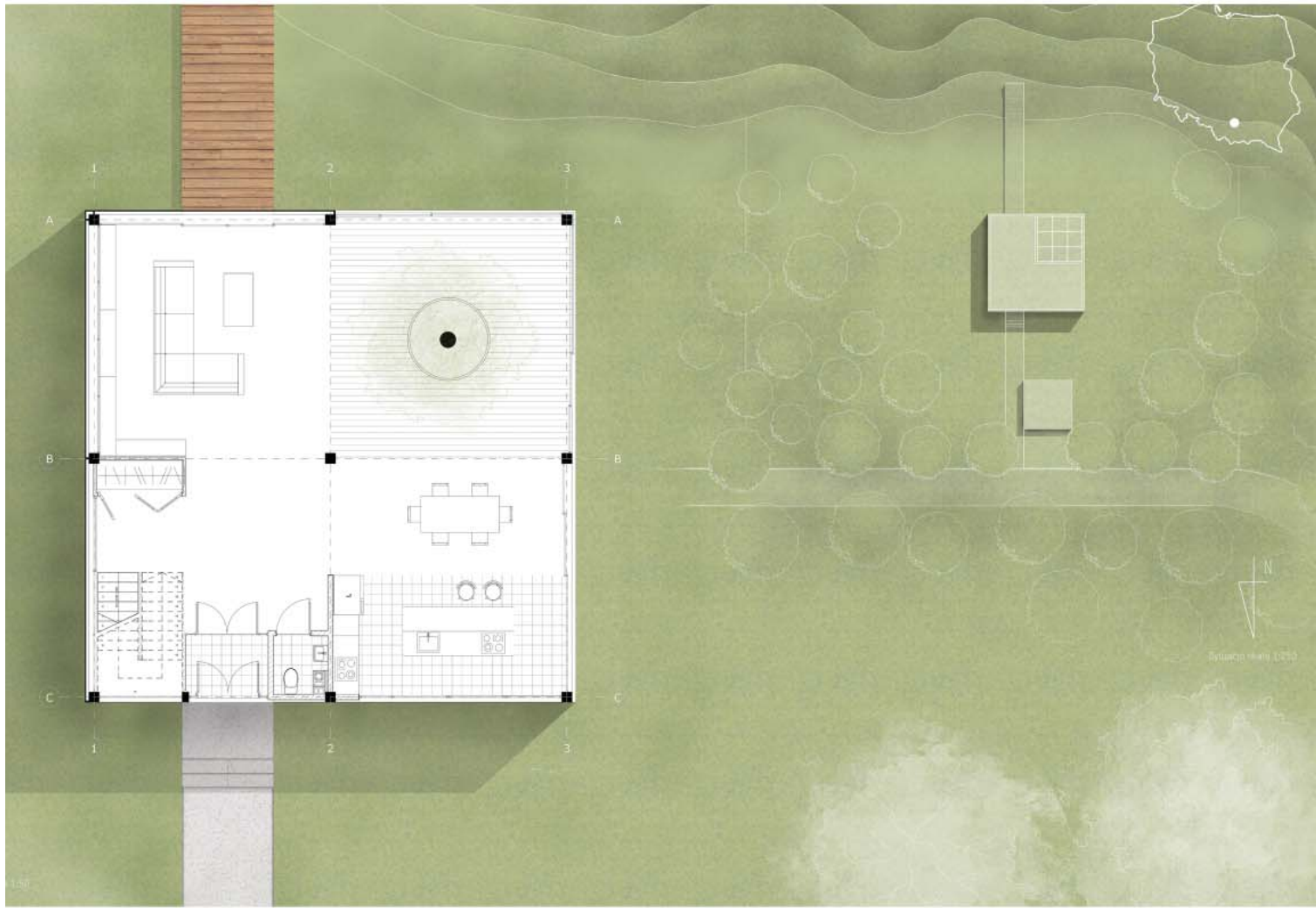






DOM Z WIDOKIEM NA TATRY – MAGDALENA SITO



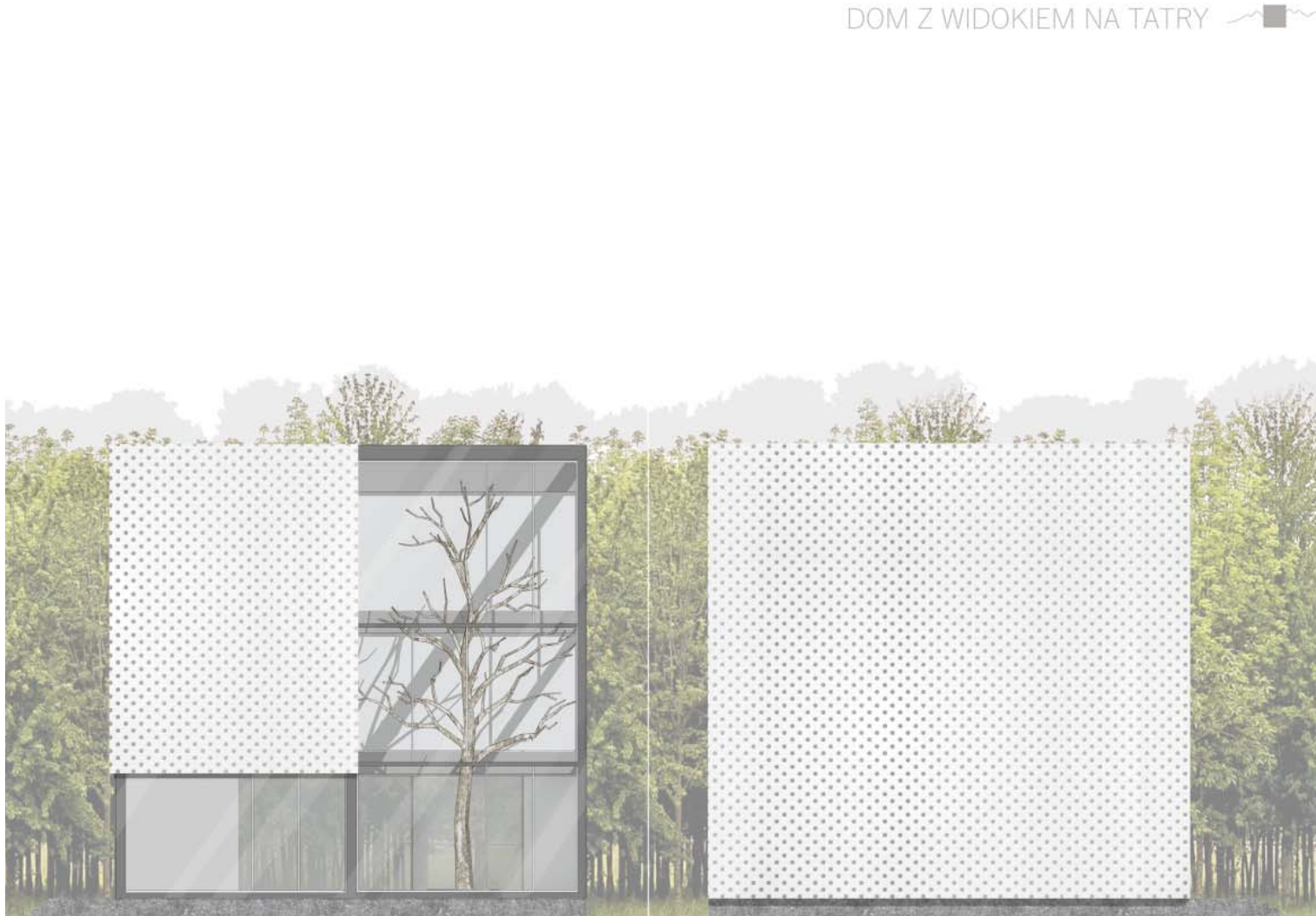


DOM Z WIDOKIEM NA TATRY – MAGDALENA SITO



DOM MOTOCYKLISTY – HANNA KUKUŁKA

DOM Z WIDOKIEM NA TATRY







DOM NA SKRAJU LASU – JAKUB CIĘCIEL



STREFA NOCNA

KOMUNIKACJA

STREFA DZIENNA

STREFA FITNESS

Kształtowanie formy
atrakcyjnej

ROZWOJ IDEI PROJEKTU

Stwierdzenie domu
na krańcach